

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 11. 3. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE _24_CJL_NP2

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,

Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Jazyk a komunikace

Tematický okruh: Slohový postup popisný

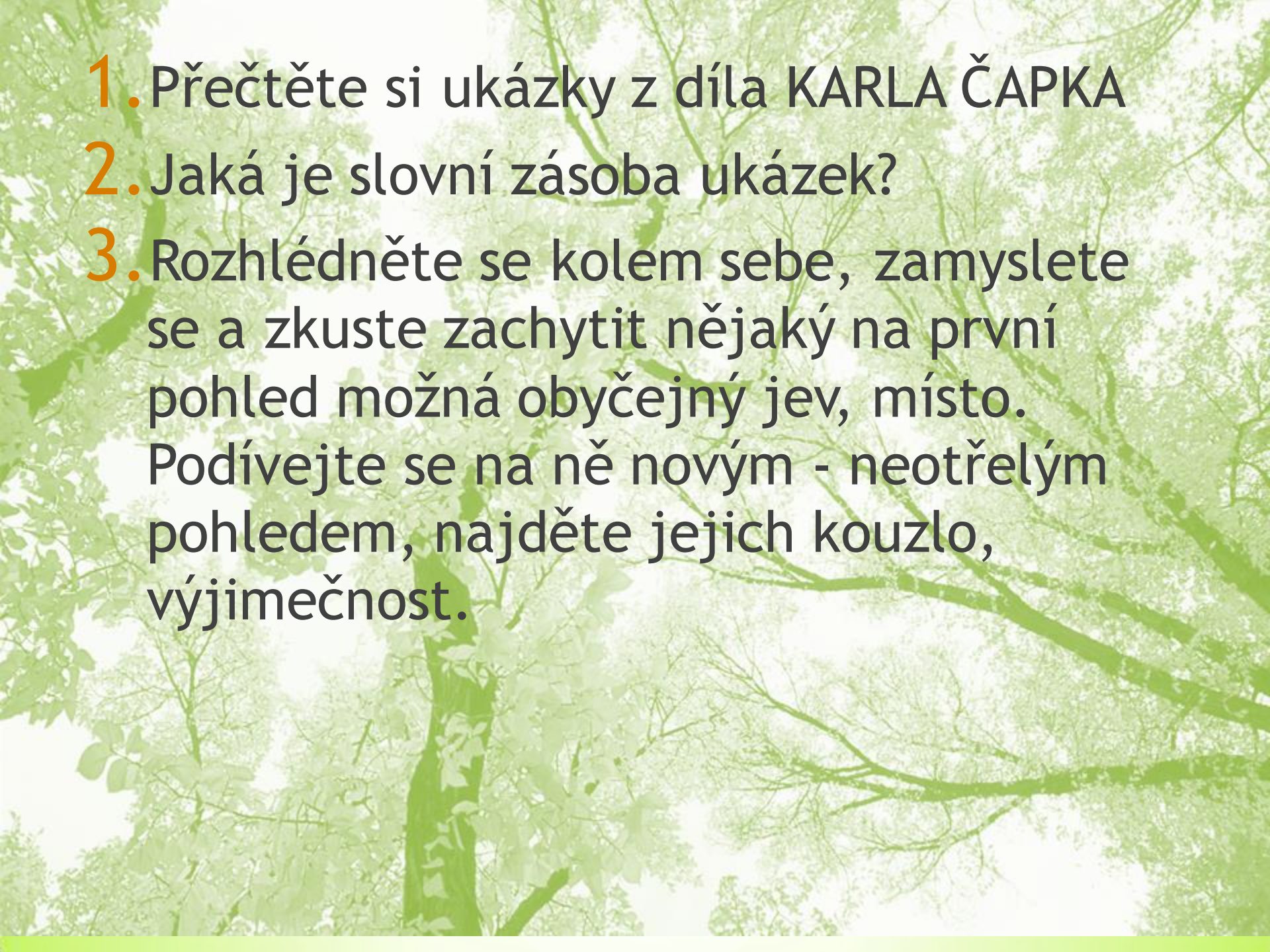
Téma: Líčení

Metodický list/anotace: Výklad s použitím interaktivní tabule

Není na zemi věci, na níž by nebylo něco zvláštního, pro co se jí nepřestaneme znovu a znovu podívat, není události, není drobné příhody, v níž by jako v jádru nebyl skryt košatý strom. Přejdeme-li bez zamyšlení, netečně kolem člověka, přehlédneme-li zdánlivě všední věc, neprožijeme-li s hlubokou upřímností okamžik, který se nás zdánlivě netýká, bud'me si jisti, že jsme ze života něco ztratili. A stane-li se nám nezájem, netečnost a necitelnost zvykem, ztrácíme celý život. FRANTIŠEK HRUBÍN

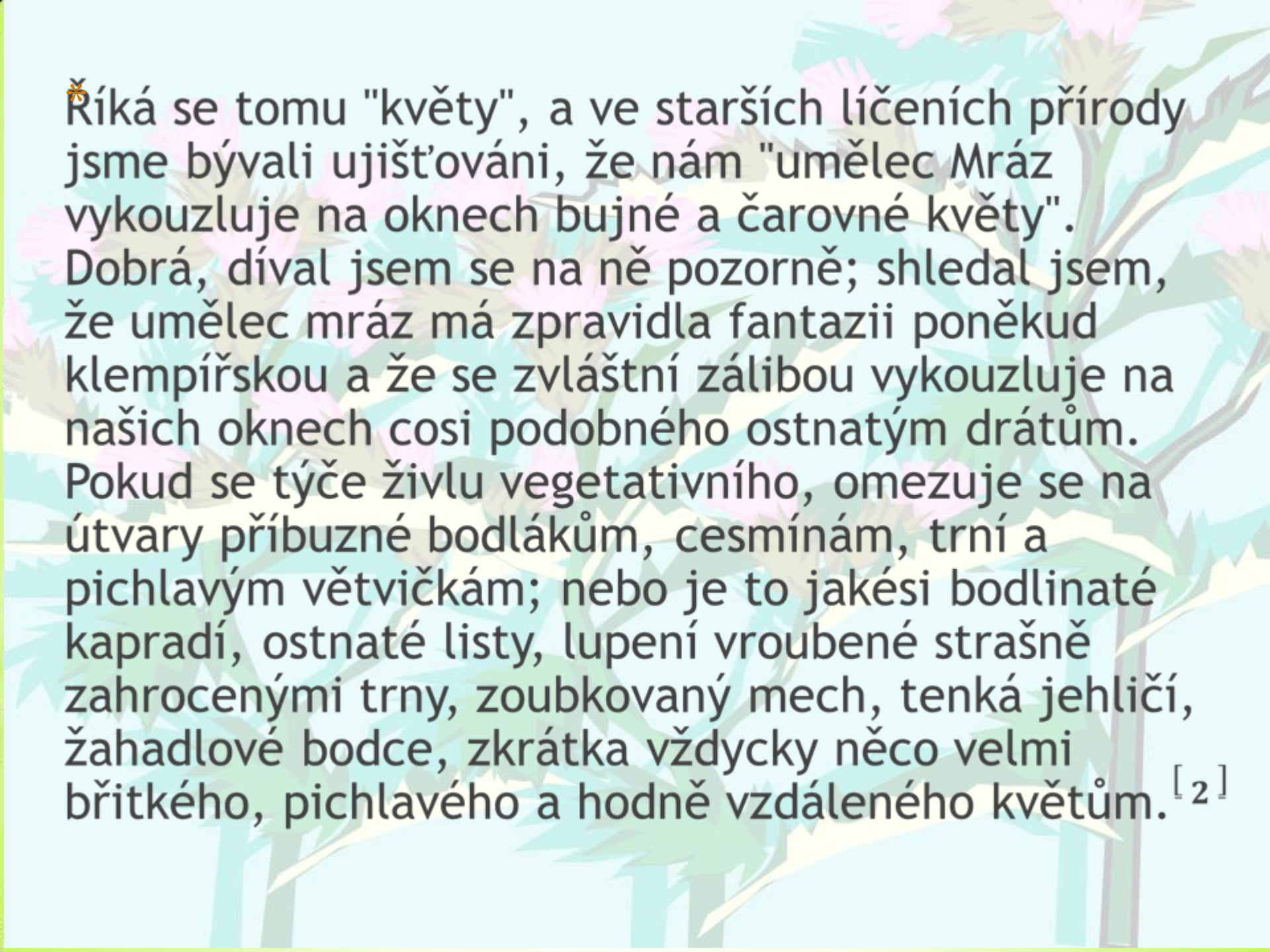
LÍČENÍ

- vysoká míra lyričnosti, obraznosti, subjektivně zabarvených slov, poetismů
- subjektivní umělecký a barvitý popis
- autorův vztah k líčenému je kladný x záporný
- zachycuje dojmy, nálady

-
1. Přečtěte si ukázky z díla KARLA ČAPKA
 2. Jaká je slovní zásoba ukázek?
 3. Rozhlédněte se kolem sebe, zamyslete se a zkuste zachytit nějaký na první pohled možná obyčejný jev, místo. Podívejte se na ně novým - neotřelým pohledem, najděte jejich kouzlo, výjimečnost.

* Co se týče lednové vegetace, nejznámější jsou takzvané květy na skle. K jejich vybujení je třeba, abyste měli v pokoji nadýcháno aspoň trochu vodních par; je-li vzduch dokonale suchý, nevypěstujete na oknech ani mizernou jehličku, natož květy. Dále je třeba, aby okno někde špatně přiléhalo; tím směrem, kterým do okna fičí, rostou ledové květy. Proto bují spíš chudým lidem než bohatým, protože bohatým okna lépe přiléhají. ^[1]

✱ Říká se tomu "květy", a ve starších líčeních přírody jsme bývali ujišťováni, že nám "umělec Mráz vykouzluje na oknech bujné a čarovné květy". Dobrá, díval jsem se na ně pozorně; shledal jsem, že umělec mráz má zpravidla fantazii poněkud klempířskou a že se zvláštní zálibou vykouzluje na našich oknech cosi podobného ostnatým drátům. Pokud se týče živlu vegetativního, omezuje se na útvary příbuzné bodlákům, cesmínám, trní a pichlavým větvičkám; nebo je to jakési bodlinaté kapradí, ostnaté listy, lupení vroubené strašně zahrocenými trny, zoubkovaný mech, tenká jehličí, žahadlové bodce, zkrátka vždycky něco velmi břitkého, pichlavého a hodně vzdáleného květům. [2]

* Okno porostlé ledovými květy se nikterak nepodobá besídce zarostlé květy; spíše se podobá záseku, strašnému ostnatému pletivu, jímž jsme obehnáni jako v obléhané tvrzi. Okno je díra ve zdi; když přijde mráz, zatarasí se tato díra fantastickou barikádou z ledových kopí, dýk a jehel. Není to kvetoucí a bujný libosad, nýbrž kvetoucí a bujná blokáda s hrozně jiskřícími meči a bajonety. [3]

*Ale nejpodivnější je obyčejný netřesk. Nasázel jsem jej a dále jsem se o něj nestaral, ať ukáže, co umí. Nuže, umí něco zvláštního: kdekoli se mu zachce, v podpaždí, na zádech, na hlavě vyžene jakousi zelenou lupenitou hlavičku, ta se ulomí, skutálí se do hlíny, zapustí kořínek a roste jako blázen.

Co bych si počal, kdyby mně v podpaží nebo na prsou nebo vzadu na šíji začalo pučet dítě. Některé netřesky mají na sobě dvacet mladých, je to jako osutina plodnosti, je to rozpoutané mateřství. [4]

1. Najděte, co znamená výraz osutina
2. Najděte synonyma k výrazu pučet
3. Najděte přirovnání

ŘEŠENÍ

1. OSYPKY

2. KLÍČIT, RAŠIT

3. jako v obléhané tvrzi, roste jako blázen

Použitá literatura, citace

- * ČAPEK, Karel. *Zahradníkův rok*. Praha: Fragment, 2007, ISBN 978-80-253-0518-8. ^[1 · 2 · 3]
- * ČAPEK, Karel. *Bajky a podpovídky*. Praha: Československý spisovatel, 1961, ISBN D-01-01264. ^[4]
- * HRUBÍN, František. *Živote, postůj*. Praha: Albatros, 1987, ISBN 13-722-87. ^[5]

Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.50